

# ข่าวเด่นประจำสัปดาห์

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมอสโก  
21 ตุลาคม 2563



## ปัญหามาตรฐานอาหารออร์แกนิกในรัสเซีย

ปัจจุบันนี้การนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารออร์แกนิกในรัสเซียประสบกับภาวะวิกฤติอันเนื่องมาจากกฎระเบียบที่เริ่มบังคับใช้เมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมาบีบบังคับให้อาหารออร์แกนิกต้องไปอยู่ในตลาดสีเทาที่มีความคลุมเครือ ขณะที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาคสนามเพื่อจะออกใบอนุญาตตามมาตรฐานของรัสเซียให้กับองค์กรธุรกิจต่างประเทศก็ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้เนื่องจากปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการค้าที่เกี่ยวข้องจึงร้องขอให้ Viktoria Abramchenko รองนายกรัฐมนตรีเข้ามาช่วยแก้ปัญหา ก่อนที่ผู้ผลิตสินค้าออร์แกนิกจะสูญเสียโอกาสทางการค้าเป็นมูลค่ากว่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐเนื่องจากขาดวัตถุดิบที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

กฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกได้ถูกนำมาบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมของปีนี้ โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนของการลงทะเบียนเป็นผู้ผลิต และการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก เป็นต้น แต่ทั้งนี้ล่วงมาจนถึงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม กลไกของภาครัฐก็ยังไม่พร้อมดำเนินการและมีความล่าช้าเนื่องจากขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ จวบจนปัจจุบันนี้ในรัสเซียมีธุรกิจเพียง 4 รายเท่านั้นที่ได้รับใบรับรองอย่างเป็นทางการแล้วขณะที่มีผู้เชี่ยวชาญออกไปรับรองปฏิบัติงานไม่ถึง 10 คน อีกทั้งการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้การเดินทางไปตรวจสอบยังต้นกำเนิดของผู้ผลิตในต่างประเทศไม่สามารถกระทำได้

ในขั้นตอนการลงทะเบียนเป็นผู้ผลิตได้กำหนดให้เฉพาะธุรกิจในรัสเซียเท่านั้น ซึ่งหากกระบวนการขออนุญาตนำเข้าวัตถุดิบออร์แกนิกมีปัญหา ก็จะสร้างความยุ่งยากให้กับผู้ผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

อุตสาหกรรมรายใหญ่ที่ผลิตอาหารเด็กอ่อน เช่น บริษัท Progress ภายใต้แบรนด์ Frutonyanya และบริษัท German Hipp ที่อยู่ในรัสเซีย เป็นต้น

จากการประเมินของ National Organic Union พบว่าในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกในตลาดรัสเซียมีมูลค่า 190 ล้านยูโร โดยร้อยละ 75-80 มาจากการนำเข้า แต่ด้วยสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนในปัจจุบันทำให้สินค้าเหล่านี้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสีเทาโดยที่ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับผลกระทบด้านการเงิน

ในสภาวะการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 หน่วยงานที่กำกับดูแลผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกก็ปล่อยปลະละเลยสินค้าที่มีวางจำหน่าย แต่เมื่อใดที่ทางการเริ่มเข้มงวดโดยการเปรียบเทียบปรับขึ้นกับใครเป็นครั้งแรก ก็จะมีผลกระทบกันเป็นลูกโซ่จนทำให้การนำเข้าต้องหยุดชะงัก ซึ่งเฉพาะกำลังการผลิตของผู้ผลิตในประเทศไม่มีมากพอที่จะมาทดแทนได้ ยิ่งไปกว่านั้นหากความหลากหลายของสินค้าหดหายไปอย่างรวดเร็วจะทำให้ผู้ค้าไม่กล้าสั่งซื้อสินค้ามาจำหน่าย อย่างไรก็ตามขณะนี้ยังไม่พบว่าเครือข่ายค้าปลีกรายใหญ่ประสบอุปสรรคในการนำเข้า

เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงทางธุรกิจ ผู้ประกอบการต้องการให้ Viktoria Abramchenko ตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีมาช่วยผลักดันให้ภาครัฐช่วยออกกฎหมายคุ้มครองการนำเข้าผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกไปพลางก่อนในช่วงที่ยังมีการแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมทั้งให้หน่วยงานทั้งหลายมีการบูรณาการในการจัดการแก้ปัญหาที่ค้างคาอยู่ โดยมีข้อเสนอให้ขยายระยะเวลาช่วงเปลี่ยนผ่านในการขออนุญาตไปอีกสอง

ปี ตลอดจนการจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์เรื่องสินค้าออร์แกนิกระหว่างรัสเซียกับสหภาพยุโรป

ที่มา : *Imports of Products Are Subject to Restrictions*,  
Kommersant.ru

การกำหนดมาตรฐานว่าด้วยผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกในรัสเซียเป็นปัญหาเรื้อรังมานานเกี่ยวกับความชัดเจนหรือแนวทางที่จะให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามจนกระทั่งมีการประกาศบังคับใช้เมื่อตอนต้นปี แต่ก็ต้องมาประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ทำให้กระบวนการตรวจสอบและออกใบอนุญาตแก่ผู้ประกอบการและการนำเข้าวัตถุดิบต้องหยุดชะงักไปด้วย

ตลาดผลิตภัณฑ์อาหารออร์แกนิกในรัสเซียโดยรวมมีขนาดจำกัดและมีมูลค่าไม่มากนัก แต่ก็มีผู้บริโภคส่วนหนึ่งที่นิยมการดูแลสุขภาพตามกระแสโลกและยินดีที่จะ

จ่ายเพิ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าคุณภาพสูง ซึ่งสินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้านำเข้ามาจากยุโรปตะวันตก ส่วนแหล่งผลิตในประเทศก็ต้องอาศัยการนำเข้าวัตถุดิบมาจากประเทศเป็นหลักเช่นกัน

ดังนั้นปัญหาการออกใบอนุญาตแก่ผู้ผลิตและการนำเข้าวัตถุดิบจึงส่งผลกระทบต่อตลาดผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก อีกทั้งปัญหารายได้และกำลังซื้อที่ลดลงของผู้บริโภคในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 และค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวจะทำให้การขยายตลาดเป็นไปได้อย่างลำบากยิ่งขึ้น

สินค้าการส่งออกอาหารออร์แกนิกของไทยในตลาดรัสเซียยังมีไม่มากนักจึงไม่ได้รับผลกระทบมากนัก ทั้งนี้โดยทั่วไปแล้วตลาดรัสเซียเมื่อเทียบกับประเทศในยุโรปตะวันตกยังให้ความสำคัญกับราคาสินค้ามากกว่าคุณภาพชีวิต 